

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-6...

София, 12.02.2018 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КВНО-853-16-1
Дата: 12.1.02. 2018 год.

ДО
Г-Н АНТОН КУТЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Относно: Предложение за въвеждане на необлагаем минимум поне до текущия размер на минималната работна залата и въвеждане на намалена ставка на данък върху добавената стойност от 9% за вода, основни и детски храни, базови медикаменти, учебници и книги

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КУТЕВ,

Във връзка с Ваше писмо, постъпило в Министерство на финансите с вх.01-00-6 от 16.01.2017 г. относно предложение за въвеждане на необлагаем минимум поне до текущия размер на минималната работна залата и въвеждане на намалена ставка на данък върху добавената стойност от 9% за вода, основни и детски храни, базови медикаменти, учебници и книги изразявам следното принципно становище:

Политиката в областта на ДДС законодателството е насочена към запазване на единната ставка на данъка, което се потвърждава от обстоятелството, че през целия период от неговото въвеждане в България през 1994 г. е подкрепяно наличието на една единна стандартна ставка, тъй като ДДС не се счита за разходно ефективен и целенасочен инструмент за икономическата политика. Следва да се отбележи, че принципната позиция на Република България е в подкрепа на прилагането на единна стандартна ставка на ДДС като гаранция за постигане на неутралност и избягване на икономически изкривявания, свързани с прилагането на намалени ДДС ставки за определени отрасли или категории стоки и услуги. Намаляването на бюджетните постъпления, в резултат на прилагането на диференцирани ставки на ДДС, ще трябва да бъде компенсирано с увеличаване на стандартната ставка или с увеличаване дела на приходите от преки данъци в държавния бюджет. Подобна е и традиционната гледна точка на Европейската комисия, изразявана многократно в нейни проучвания и документи (Study on reduced VAT applied to goods and services in the Member States of the European Union, 21 June 2007).

Опитът на други държави членки на ЕС, прилагащи по-широк обхват на диференцирани ставки за доставки на стоки и услуги, показва редица проблеми, свързани с администрирането на данъка. Диференцираните ставки са предпоставка за въвеждане на

допълнителни задължения за отчетност на задължените лица, което води до увеличаване на административната тежест и разходите за бизнеса. С оглед на това, стремежът в тези държави е към ограничаване прилагането на намалените ставки на данъка или увеличаването им в посока изравняване със стандартната ставка. Намаляването на ставката на ДДС увеличава рискът от данъчни измами и укриването на данък. Мярката изисква въвеждане на още по-засилен контрол с цел предотвратяване на данъчните измами и укриване на ДДС, което ще доведе до увеличаване на разходите на приходната администрация.

Въвеждането на намалена ставка на ДДС за вода, основни и детски храни, базови медикаменти, учебници и книги, ще има отрицателен ефект върху приходите от този данък, а и намалените ставки на ДДС не са достатъчно подходящ инструмент за постигане на икономически, социални, екологични или други цели на държавна политика. Освен това, като цяло, тази мярка не намалява разходите за потребителите от една страна, а от друга, няма алтернативни приходоизточници за компенсиране влиянието върху бюджета.

По втория въпрос, поставен от председателя на Инициативния комитет на Национална гражданска инициатива за преразпределение на данъчната тежест и справедливи данъци, а именно настояването за „въвеждане на необлагаем минимум за доходите на физическите лица поне до текущия размер на минималната работна заплата“, Ви информирам следното:

Въвеждането на необлагаем минимален доход при облагането на физическите лица, независимо от неговия размер, означава въвеждане на друга система на облагане в страната. Към настоящия момент Законът за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) прилага пропорционалното подоходно облагане с единна ставка от 10 % за всички видове доходи или т. нар. „плосък данък“. Пропорционалната система на облагане на доходите се отличава, освен с единна ставка за всички доходи, с широка данъчна основа и с малко на брой, рестриктивни данъчни облекчения. Това е особено валидно при ниска пропорционална данъчна ставка, каквато е към настоящия момент.

Облагане, каквото предлагате – с необлагаем минимум е характерно за прогресивната система на подоходно облагане, каквато действаше в предишната редакция на ЗДДФЛ - тази за 2007 г., както и в отменения (ДВ бр. 95 от 24.11. 2006 г.) Закон за облагане доходите на физическите лица (ЗОДФЛ). Това е система, при която доходите физическите лица се облагат по таблица с прогресивна скала, на месечна и годишна база, която започва от нулева ставка за доходи до определен праг – т.е. необлагаем минимален доход, и данъчна ставка, която се увеличава с увеличение на размера на дохода.

Характерни за прогресивното подоходно облагане са многобройните по вид и обхват данъчни облекчения, тъй като поради обикновено стръмната скала на облагане, социалният ефект се търси чрез различни преференции. Докато за действащата в момента пропорционална система на облагане социалният ефект се в състои в ниския размер на данъчната ставка.

Във връзка с въпроса за социалния ефект и по повод изложеното в писмото на Инициативния комитет за голямата разлика в „доходите на най-богатите и най-бедните 10% от населението на страната“ следва да се отбележи също така и че ефектът не следва да се търси само чрез размера на данъчната ставка, а и чрез мерки с чисто социален характер, каквато е увеличението на минималната работна заплата - мярка, която последователно се

прилага последните години, и от 1 януари 2018 г. с Постановление на Министерския съвет за определяне на нов размер на работната заплата, тя е 510 лв. Сред средствата за въздействие срещу бедността и неравенството в доходите са и системата на социалните помощи, мерки за равен достъп до образование и редица други с неданъчен характер.

Във връзка с изложеното дотук, пропорционалната система на облагане е несъвместима с необлагаем минимален доход и с множество данъчни облекчения. Следва да се има предвид също така и функцията на пропорционалната система на облагане с ниска единна данъчна ставка като мярка в борбата със сивата икономика, доколкото при висок размер на данъка, събираемостта му се намалява и данъчно задължените лица търсят многобройни начини за отклонение от облагане и укриване или намаляване действителния размер на получените от тях доходи, което от своя страна затруднява и оскъпява администрирането и контрола на данъка.

Ролята на пропорционалната система за облагане на доходите като част от мерките за справяне със сивата икономика я прави изключително подходяща и релевантна към момента спрямо икономическата обстановка, като следва да се има предвид че промени в системата на облагане биха били свързани с промяна в провежданата през последното десетилетие устойчива данъчна политика в страната и би влязло в противоречие със заложените Приоритети за управление на правителството за 2017 – 2021 г. В тази връзка, в Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017 – 2021 година, публикувана на http://www.government.bg/fce/001/0211/files/GP_2017-2021.pdf, е записано, че „Правителството на България ще запази данъчните ставки на преките данъци и ще запази непроменени съществуващите данъчни облекчения.“ Посоченото не предполага изменение в данъчната политика, каквото представлява исканите промени.

Освен изложеното следва да имате предвид и че всички предложения за законодателни промени следва да бъдат придружени от задълбочен анализ на ефектите върху всички заинтересовани страни. Едновременно с това следва да бъде оценено как очакваните ползи от прилагането на дадена мярка кореспондират с водената данъчна политика и цели на правителството и да бъде оценено финансовото въздействие.

В заключение, предвид изложените аргументи по двата въпроса на инициативата за преразпределение на данъчната тежест и справедливи данъци чрез въвеждане на необлагаем минимум за доходите на физическите лица поне до текущия размер на минималната работна заплата и въвеждане на намалени ставки на ДДС от 9% за вода, основни и детски храни, базови медикаменти, учебници и книги, Министерство на финансите не подкрепя така направените предложения за изменения в законодателството.

за **МИНИСТЪР:**

ВЛАДИ

Замесител